

Nr 138.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående upplåtande av vissa lokaler för metallografiska forskningsinstitutet; given Stockholms slott den 13 februari 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att bergsskolans och materialprovningsanstaltens förutvarande byggnader å egendomen med adressnummer 95 vid Drottninggatan i Stockholm, må, i den utsträckning Kungl. Maj:t prövar lämpligt, utan hyresersättning tillsvidare upplåtas till begagnande av det metallografiska forskningsinstitutet, under villkor, att institutet vid behov och i mån av möjlighet bereder tillfälle för ingenjörsvetenskapsakademien och av akademien understödda forskare att anlita institutets forskningslaboratorier med tillhörande anordningar och apparater för utförande av sådant forskningsarbete, vartill de ifrågavarande laboratorierna äro lämpade.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

*Utdrag av protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 februari
1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson anhöll härefter att för Kungl. Maj:t ånyo få anmäla frågan om beredande tillsvidare av erforderliga lokaler för det under Stockholms högskola och järnkontoret ställda metallografiska forskningsinstitutet. Departementschefen erinrade till en början om, att Kungl. Maj:t den 10 oktober 1919 medgivit, bland annat, att bergsskolans och materialprovningsanstaltens förutvarande byggnader å egendomen med adressnummer 95 vid Drottninggatan i Stockholm, finge, med undantag av våningen två trappor upp i bergsskolans hus, tillsvidare i den mån därvarande lokaler ej erfordrades för statens provningsanstalt, utan hyresersättning upplåtas till begagnande av förenämnda forskningsinstitut, samt förklarar sig vilja framdeles underställa berörda beslut riksdagens prövning. Härefter anförde departementschefen följande:

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts omförmälda beslut torde ärendet nu få ånyo anmälas för att underställas riksdagen. Lämpligast torde då vara, att jag till en början lämnar en redogörelse för innehållet i de handlingar, vilka ligga till grund för Kungl. Maj:ts mer nämnda beslut den 10 oktober 1919.

I en av fullmäktige i järnkontoret samt styrelsen för Stockholms högskola den 30 juni 1919 undertecknad skrivelse hava nämnda institutioner till en början anfört följande:

*Järnkontoret
och Stock-
holms hög-
skola.*

• I överensstämmelse med den i de stora kulturländerna Frankrike, England och Amerika pågående rörelsen att, i likhet med vad som i Tyskland redan länge varit fallet, i allt starkare grad utnyttja naturvetenskapen för industriell utveckling tog Stockholms högskolas styrelse i maj 1917 initiativet för att i sin mån nyttiggöra den metallografiska vetenskapen, vilken vid högskolan är föremål för särskilt intresse, till hela landets fromma i den ekonomiska kamp nationerna emellan, som vore att förvänta efter ett blivande fredsslut. I skrivelse till järnkontorets herrar fullmäktige framhöll styrelsen efter en ingående motivering och med angivande av en del liknande åtgärder, som redan vidtagits i de stora kulturländerna, önskvärheten av att till främjandet av ifrågakvarande syfte ett vetenskapligt institut för metallografisk forskning bleve upprättat i samband med högskolan. Då emellertid förverkligandet av denna plan icke kunde ske utan kraftigt ekonomiskt stöd från industriens sida, anhöll styrelsen, att herrar fullmäktige i järnkontoret måtte omfatta den framlagda planen med sitt intresse och taga under övervägande på vad sätt densamma måtte kunna bringas till utförande. — — —

Järnkontorets fullmäktige omfattade framställningen med stort intresse och framhöll i sin svarsskrivelse, att järnkontoret 'anser det ifrågakvarande metallografiska forskningsinstitutets inrättande vara av stor vikt såväl för den svenska järnhanteringen som för annan metallindustri.' 'Fullmäktige finna förslaget att sätta institutet i samband med Stockholms högskola synnerligen lämpligt och förutsätta att det kommer att stå i gott samarbete med tekniska högskolan.' Vidare betonades, att ett metallografiskt institut, som skulle kunna fylla moderna krav, måste kräva avsevärda summor, vilka icke kunde anvisas ur järnkontorets tillgångar, 'om också kontoret i framtiden kan komma i tillfälle att i enstaka fall ekonomiskt stödja institutet'.

Fullmäktige meddelade vidare, att vissa järntillverkande bolag tecknat bidrag till forskningsinstitutet, under förutsättning att järnkontoret skulle komma att utöva ett avsevärt inflytande på institutets organisation och skötsel, och uttalade med anledning därav den meningen, att i den särskilda styrelse, som för institutet borde utses, t. ex. tre ledamöter borde förordnas av järnkontoret och två av Stockholms högskola. — — —

Sedan fullmäktige uppdragit åt överingenjören A. Wahlberg att genom hänvändelse till enskilda industrifirmor söka verka för företagets möjliggörande, gjordes av denne tillsammans med professorn i fysik vid Stockholms högskola, C. Benedicks framställningar till de förnämsta verk, som syntes ha direkt intresse av tillkomsten av ett sådant metallografiskt forskningsinstitut, om erhållande av penningbidrag i

form av donationer till realiserandet av det framlagda förslaget, och i maj 1918 hade från landets järn-, metall- och elektricitetsindustri för ändamålet samman-
skjutits en summa av 1,050,000 kronor, vilken överlämnats till järnkontorets för-
valtning. — — —

Enär sålunda det minimibelopp av 1,000,000 kronor, som vissa donatorer gjort som betingelse för sina bidrag, blivit uppnått, sammankallade fullmäktige samtliga donatorer jämte generalmajoren S. G. A. Geijer, vice häradshövdingen E. Kinander och överingenjören A. Wahlberg, såsom representanter för järnkontoret och professorerna S. Arrhenius, I. Bendixson och C. Benedicks såsom representanter för Stockholms högskola. Till kommitterade att utarbeta närmare förslag för institutets tillblivelse utsågos herrar Aug. Herlenius, Erik Falk och Erik Bernström, såsom representanter för donatorerna, herrar Emil Kinander och Axel Wahlberg såsom representanter för järnkontoret och herrar Ivar Bendixson och C. Benedicks såsom representanter för Stockholms högskola.

Kommitterade uppdrogo åt herrar Wahlberg och Benedicks att inkomma med ett preliminärt förslag till institutets organisation, uppförande och drift. Vid sammanträde den 17 mars 1919 med kommitterade, till vilka genom särskild inbjudan professor S. Arrhenius adjungerats, framlade herrar Wahlberg och Benedicks sin utredning. Det visade sig härav, att den hopbragta summan av 1,050,000 kronor, som ursprungligen ansetts tillräcklig såväl för uppförande av ett ändamålsenligt laboratorium som för bestridande av institutets årliga utgifter, icke längre kunde förslå. Hela avkastningen komme nämligen att tagas i anspråk för personalens avlöning samt bestridande av övriga årliga utgifter. — — —

Under sådana förhållanden kom överläggningen inom kommittén att väsentligen röra sig om sättet för lokalfrågans lösning. Den enda utväg, som härutinnan stode till buds, ansågs vara att genom en hänvändelse till statsmakterna söka utverka, att staten iklädde sig den kostnad en gång för alla, som vore förbunden med anskaffandet av tomt och uppförandet av den erforderliga byggnaden. Från skilda håll inom kommittén framhölls emellertid önskvärdheten av, att institutet måtte så fort ske kan börja sin maktpåliggande verksamhet, och att man därför borde vidtaga provisoriska åtgärder i sådant syfte, då det säkerligen skulle vålla lång tidsutdräkt, innan en definitiv lösning av byggnadsfrågan kunde motses, helst som de nu rådande förhållandena inom byggnadsbranschen voro synnerligen oförmånliga. Sedan herrar S. Arrhenius och I. Bendixson, som underkastat bergsskolans lokaler en preliminär undersökning, framhållit, att en ur många synpunkter lämplig provisorisk lösning av lokalfrågan syntes dem vara möjlig att vinna, om man erhöle rätt att för ändamålet använda bergsskolan jämte gamla materialprovningsanstalten, vilka lokaler med undantag av översta våningen i bergsskolans byggnad inom kort — vad bergsskolan beträffar redan under instundande höst — torde bliva disponibla på grund av provningsanstaltens förflyttning till dess nya byggnad, beslöto kommitterade att uppdraga åt en subkommitté bestående av herrar Arrhenius och Benedicks samt föreståndaren för statens provningsanstalt ingenjören J. O. Roos av Hjelmsäter att utreda frågan i vad mån sagda lokaler verkligen skulle lämpa sig för inrättande av ett metallografiskt laboratorium jämte övriga för institutet erforderliga lokaler.

Under förutsättning att denna utredning komme att visa, att de ifrågavarande lokalerna voro för ändamålet lämpliga, beslöto kommitterade anhålla hos järnkontorets fullmäktige samt Stockholms högskolas styrelse, att de ville gemensamt

ingå med framställning till Kungl. Maj:t om att gamla bergsskolan och gamla materialprovningstansten måtte upplåtas kostnadsfritt som interimslokaler för det planerade metallografiska forskningsinstitutet.»

I sin ifrågavarande skrivelse meddela härefter styrelsen för Stockholms högskola och järnkontoret, att förenämnda subkommitté hade verkställt den önskade utredningen, av vilken framginge, bland annat, att för ändamålet erforderligt utrymme förefunnes inom ifrågavarande lokaler samt att byggnadernas solida utförande utgjorde borgen för att fordringarna på stabilitet, åtminstone med hänsyn till tomtens belägenhet vid trafikerad gata, vore tillfredsställande utan några egentliga byggnadstekniska förändringar — annat än insättandet av ett par smärre väggar. Vidare gäve berörda utredning vid handen, att åtskilliga för metallografiskt arbete nyttiga hjälpmedel redan funnes installerade, såsom ugnsrum, laboratorieinredning och därtill hörande ledningar, inredningar för bevarandet av samlingar och föreläsningssrum i bergsskolan; betonggrund, travers och dylikt jämte bergskemiskt laboratorium i materialprovningstansten. Då dessutom belägenheten omedelbart intill Stockholms högskola och därav underlättat samarbete isynnerhet vid tidpunkten för den nya institutionens startande vore av mycken betydelse, läte i själva verket de ifrågavarande lokalerna med stor fördel utnyttja sig i och för ett metallografiskt laboratorium.

Ett vid skrivelsen fogat kostnadsförslag gäve vid handen, att — fränsett kostnaderna för institutets utrustning, betingande en summa av 135,000 kronor — kostnaderna för ändrings- och inredningsarbeten uppginge till 121,500 kronor, av vilken summa dock endast 45,000 kronor avsåge verkliga byggnadsarbeten.

På grund av det anförda hemställde fullmäktige i järnkontoret samt Stockholms högskolas styrelse om Kungl. Maj:ts hjälp för att kunna föra frågan till lösning.

Till ytterligare motivering av förslaget anføres härefter i förevarande skrivelse följande:

»Otvivelaktigt är, att det rör sig om ett för hela landet viktigt ändamål. Ett metallografiskt forskningslaboratoriums värde för industrien torde framgå ur den offervillighet, varmed industrien sammanskjutit ovan omförmälda betydande summa för ändamålet. Under nuvarande för industrien bekymmersamma tider kunna dock inga som helst avsevärda ytterligare bidrag från dess sida påräknas.

Från statens sida måste det vara av största vikt att främja sådan verksamhet, som är till industriens gagn. Under en tid, då största möjliga begränsning av arbetarnas arbetstid står på dagordningen, torde allt som är ägnat att befördra tillkomsten av rationella, effektiva arbetsmetoder förtjäna statens understöd. Forskningslaboratorierna hava dock i hög grad motvägt såväl den förkortade arbetstiden

som den högre avlöningen genom bättre arbetsfördelning', framhålles med rätta i en nyutkommen beskrivning av förhållandena i Förenta staterna (Forskning och industri i Nordamerikas Förenta stater. Berättelse avgiven av svenska statens handelsattaché i U. S. A. Hj. Andersson-Tesch, Uppsala 1919, s. 77).

För Sverige är det givetvis angeläget att icke underlåta något som kan befordra vår industris konkurrensförmåga med utlandet — där man icke skytt några kostnader för stärkandet av den inhemska industriens konkurrensförmåga. Som exempel i förevarande avseende kan anföras: I England finnes vid fysikaliska nationallaboratoriet i Teddington en under doktor Rosenhainz ledning ställd vetenskaplig metallografisk avdelning, utrustad med alla möjliga tekniska resurser, såsom exempelvis med ett försöksvalsverk: vid Förenta staternas Bureau of Standards förefinnes ett av G. K. Burgess lett ypperligt metallografiskt forskningslaboratorium, en mångfald andra dylika att förtiga. Som exempel på Förenta staternas värdesättande av tekniskt-vetenskapliga informationsmöjligheter anföres bland annat i nyss citerade arbete, att man där för år 1918 anslog en summa av nära 150,000 kronor endast till en kommitté för utbyte av tekniska erfarenheter och forskningsresultat med auktoriteter i England och Frankrike. Betydelsen av åtgärder av ifrågavarande art framhålles i ovan citerade publikation bland annat i följande ord:

'En industri som ej går framåt går tillbaka, och stillastånd är tillbakagång. Detta hava amerikanerna tillfullo insett och skapat en ny utvecklingsfas för sin industri genom att till densamma anknypa forskning. Ju större kunskap, desto större styrka, desto säkrare ställning i konkurrensen! Genom ett intimt samarbete mellan forskning och industri har Förenta staternas industri gjort stora framsteg, särskilt genom att kunna upptaga nya metoder och nya industrier under nya villkor, och ej minst genom den lätthet, med vilken den kan anpassa sig efter rådande konjunkturner.'

När nu i Sverige enskilda offrat så mycket för befrämjandet av ifrågavarande allmännyttiga ändamål, torde det med fog kunna anses som statens plikt att göra sin insats för företagets förverkligande genom upplåtandet av de, i enlighet med det föregående, för ändamålet utnyttjebara lokalerna: gamla bergsskolan och gamla materialprovningensanstalten så snart de delar av dessa byggnader, som för närvarande äro upplåtna åt statens provningsanstalt icke längre erfordras för nuvarande tekniska användning.

Om ock vissa svårigheter kunna uppkomma genom nödvändigheten att anvisa annan lokal för det i bergsskolans översta våning för närvarande inrymda kommittéarbetet, torde med hänsyn till det planerade företagets stora allmänna betydelse dessa svårigheter icke böra stå hindrande i vägen.

För det föreliggande laboratorieändamålet med dess specifika tekniska lokalbehov stå inga andra lokaler att uppdriva. Och torde det ur statsekonomisk synpunkt få anses som i högsta grad lämpligt, att lokalerna i fråga och däri inbyggda hjälpmedel i det längsta utnyttjas för tekniskt-vetenskapligt ändamål, för vilket de ju från början uppförts, och för vilket de fortfarande skulle kunna med stor fördel användas efter verkställandet av jämförelsevis obetydliga ändringsarbeten.

Under framhållande av att ifrågavarande ur allmän ekonomisk och kulturell synpunkt betydelsefulla initiativ på grund av tidsomständigheterna kräver ett skyndsamt förverkligande, få undertecknade i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t ville i proposition till nu instundande urtima riksdag utverka: att bergs-

skolans och materialprovninganstaltens gamla lokaler, så snart och i den mån de för statens provningsanstalt icke längre erfordras, kostnadsfritt må upplåtas som interimslokaler för det planerade, under Stockholms högskola och järnkontoret ställda metallografiska forskningsinstitutet.»

Den nu av mig återgivna framställningen remitterades till byggnadsstyrelsen och kommerskollegium. Förstnämnda ämbetsverk anförde i utlåtande den 22 juli 1919 följande:

Byggnadsstyrelsen.

»Av de ifrågasatta lokalerna är våningen två trappor upp i gamla bergskolan nyligen iordningställd till tjänstelokaler och disponeras av tre kommittéer — strafflagskommissionen, fattigvårdslagstiftningskommittén och jordabalkskommissionen — för vilka kommittéer nämnda våning väl passar. Med anledning härav anser byggnadsstyrelsen sig icke kunna tillstyrka nådigt bifall till ifrågavarande framställning i vad den avser nämnda våning.

Övriga begärda lokaler äro visserligen med sina specialinredningar icke särskilt lämpade att användas såsom tjänstelokaler utan att rätt kostsamma förändringar av desamma genomföras, men äro de däremot ganska passande för här ifrågasatta ändamål. Med hänsyn till den verkliga lokalnöd, som för närvarande härskar beträffande flertalet ämbetsverk och som inom kort, efter allt att döma, kommer att bli krisartad, har styrelsen likväl räknat med att jämväl sistnämnda lokaler skola tagas i anspråk för statens egna behov. Då det emellertid är vanskligt för styrelsen att bedöma, vilka intressen som från det allmännas synpunkt i första hand böra tillgodoses vid upplåtande av sist ifrågakomna lokaler, får styrelsen inskränka sig till att hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte taga berörda förhållanden i beaktande vid ärendets avgörande i denna del.»

Kommerskollegium har i utlåtande den 29 juli 1919 anført, att kollegium kunde för sin del vitsorda det ifrågavarande metallografiska forskningsinstitutets betydelse för utvecklandet av vår järnhantering och för densammas stärkande i dess alltmera vanskliga ställning i konkurrensen med utlandet. De arbetsuppgifter, som hade uppställts för institutet, anslöte sig nära till den med statsbidrag hugnade ingenjörsvetenskapsakademiens. Närmast torde institutet kunna sägas utgöra ett led i den organisation av det tekniskt-vetenskapliga forskningsarbetet i vårt land, för vilket akademien vore avsedd att vara det samlande organet. Det syntes kollegium sålunda väl motiverat, att staten bidroge till institutets förverkligande. Gentemot den form för statens bidrag, som blivit ifrågasatt i den remitterade framställningen, hade kollegium för sin del intet att erinra. Det syntes kollegium vara särskilt värdefullt, att på detta sätt de ifrågavarande lokalerna skulle bli utnyttjade för ett ändamål, varför desamma redan vore delvis iordningställda. I enlighet med vad kollegium förut nämnt om det rådande sambandet mellan ingenjörsvetenskapen och järnhanteringen, hade kollegium för sin del uttalat, att det icke kunde förväntas, att staten skulle kunna tillgodose alla de ifrågasatta lokalerna, utan att de icke tillräckligt utnyttjade lokalerna skulle komma till nytta för andra ändamål. I utlåtandet hade kollegium vidare uttalat, att det icke kunde förväntas, att staten skulle kunna tillgodose alla de ifrågasatta lokalerna, utan att de icke tillräckligt utnyttjade lokalerna skulle komma till nytta för andra ändamål. I utlåtandet hade kollegium vidare uttalat, att det icke kunde förväntas, att staten skulle kunna tillgodose alla de ifrågasatta lokalerna, utan att de icke tillräckligt utnyttjade lokalerna skulle komma till nytta för andra ändamål.

Kommerskollegium.

vetenskapsakademien och det planerade metallografiska forskningsinstitutet, syntes det kollegium, som om staten, som ju medverkade vid tillkomsten och upprätthållandet av ingenjörsvetenskapsakademien, borde i samband med beviljande av det ifrågasatta ekonomiska stödet åt institutet skapa garantier för ett erforderligt samarbete mellan de båda forskningsorganen. För bevarandet av enhetlighet i ledningen av forskningsarbetet syntes sålunda akademien lämpligen böra på något sätt få öva inflytande på sammansättningen av styrelsen för metallografiska institutet. Då, enligt vad kollegium trodde sig veta, avsikten vore, att denna styrelse skulle bestå av fem ledamöter, varav två skulle utses av järnkontoret och två av Stockholms högskola samt den femte, tillika ordförande, förordnas av Kungl. Maj:t, ville kollegium ifrågasätta, huruvida icke ingenjörsvetenskapsakademien lämpligen kunde få sig uppdraget att före förordnande av sistnämnda styrelseledamot till Kungl. Maj:t ingiva förslag å sådan.

De forskningsuppgifter, ingenjörsvetenskapsakademien själv hade att fylla, fortsätter kommerskollegium, torde i flertalet fall komma att kräva tillgång till forskningslaboratorier. Likaledes kunde enskilda forskare, som understöddes av akademien, behöva utföra vissa arbeten å särskilda laboratorier. Detta hade blivit förutsett vid utarbetandet av planen för akademiens verksamhet, varvid man utgått ifrån att akademien i dessa fall skulle kunna beredas möjlighet att anlita redan tillgängliga forskningslaboratorier. Om staten nu beredde angivna stöd åt det tillämnade metallografiska forskningsinstitutet, syntes det kollegium lämpligt uppställa såsom villkor för den ifrågasatta kostnadsfria lokalupplåtelsen, att institutet vid behov och i mån av möjlighet beredde tillfälle för ingenjörsvetenskapsakademien och av akademien understödda forskare att anlita institutets forskningslaboratorier med tillhörande anordningar och apparater för utförande av sådant forskningsarbete, var till de ifrågavarande laboratorierna vore lämpade. Kommerskollegium ansåge sig följaktligen böra förorda, att bergsskolans och materialprovninganstaltens dittillsvarande lokaler bleve så snart sig läte göra samt under här ovan angivna förutsättningar och villkor, kostnadsfritt och tillsvidare upplåtna till begagnande av det metallografiska forskningsinstitutet.

Ärendet föredrogs såsom jag förut haft tillfälle erinra den 10 oktober 1919, därvid Kungl. Maj:t förklarade sig vilja framdeles underställa riksdagens prövning frågan om upplåtande av lokaler inom förenämnda byggnader åt omförmälda institut samt om villkor för dylik

upplåtelse. Med avseende å ärendets brådskande beskaffenhet medgav emellertid Kungl. Maj:t, *dels* att bergsskolans och materialprovningsanstaltens förutvarande byggnader å egendomen med adressnummer 95 vid Drottninggatan här i staden, finge, med undantag av våningen två trappor upp i bergsskolans hus, tillsviðare, i den mån därvarande lokaler ej erfordrades för statens provningsanstalt, utan hyresersättning upplåtas till begagnande av institutet, *dels ock* att i byggnaderna finge efter samråd med byggnadsstyrelsen och på institutets bekostnad verkställas de för deras användande för det avsedda ändamålet erforderliga ändrings- och reparationsarbeten. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att de lokaler, vilka sålunda för institutet komme att tagas i bruk, skulle, därest upplåtelsen icke av riksdagen medgäves och så prövades av byggnadsstyrelsen vara för lokalernas framtida användning för annat ändamål erforderligt, likaledes på institutets bekostnad återställas i samma skick, vari de före vidtagandet av ändringsarbetena befunnit sig.

Då förevarande fråga underställes riksdagens prövning, torde även det av kommerskollegium väckta spörsmålet om uppställandet av visst villkor för det kostnadsfria begagnandet av ifrågavarande lokaler böra tagas under övertägande. På de av kommerskollegium anförda skäl finner jag mig böra tillstyrka, att såsom villkor för den kostnadsfria lokalupplåtelsen föreskrives, att det metallografiska institutet vid behov och i mån av möjlighet bereder tillfälle för ingenjörsvetenskapsakademien och av akademien understödda forskare att anlita institutets forskningslaboratorier med tillhörande anordningar och apparater för utförande av sådant forskningsarbete, vartill de ifrågavarande laboratorierna äro lämpade. I detta sammanhang vill jag ock hava uttalat, att jag i likhet med kommerskollegium anser det lämpligt att, därest Kungl. Maj:t kommer att utse en eller flera ledamöter i institutets styrelse, ingenjörsvetenskapsakademien bör därförinnan till Kungl. Maj:t avgiva förslag.

*Departements-
chefen.*

Styrelsen för Stockholms högskola och fullmäktige i järnkontoret hava i sin förut återgivna skrivelse hemställt om upplåtelse av bergsskolans hus i dess helhet. Av den lämnade utredningen framgår emellertid, att våningen två trappor upp i nämnda hus för närvarande disponeras av vissa statliga beredningar. Under nu rådande brist å lokaler för statsändamål, kan tydligen någon förflyttning av dessa beredningar icke äga rum, utan torde en upplåtelse av ifrågavarande våning till det metallografiska forskningsinstitutet böra tills vidare anstå samt frågan om våningens upplåtande i dess helhet eller i viss omfattning böra överlämnas till Kungl. Maj:ts framtida beprövande.

På grund av vad jag sålunda anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att bergsskolans och materialprovningsanstaltens förutvarande byggnader å egendomen med adressnummer 95 vid Drottninggatan i Stockholm, må i den utsträckning Kungl. Maj:t prövar lämpligt, utan hyresersättning tillsvidare upplåtas till begagnande av det metallografiska forskningsinstitutet, under villkor, att institutet vid behov och i mån av möjlighet bereder tillfälle för ingenjörsvetenskapsakademien och av akademien understödda forskare att anlita institutets forskningslaboratorier med tillhörande anordningar och apparater för utförande av sådant forskningsarbete, vartill de ifrågavarande laboratorierna äro lämpade.

Vad föredragande departementschefen hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till riksdagen avlåtas proposition i ämnet av den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Birger Looström.